

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 21. 05. 2020 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Жирков О. Г. – студент 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мицко І. І. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 **політико-правові та соціально-економічні виміри** : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 3 червня 2020 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2020. 143 с.

УДК 321(477)(063)

Проноза О. О.,
студент 1 курсу
спеціальності «Підприємництво та біржова діяльність»
Одеський національний політехнічний університет
м. Одеса, Україна

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ

Перехід до ринкової економіки, що супроводжується розвитком конкурентних відносин, потребує створення сприятливих умов для розвитку конкуренції в Україні. Для забезпечення сприятливого середовища розвитку конкурентних відносин необхідно дослідити особливості діяльності державного органу, що їх регулює. Таким органом в Україні є Антимонопольний комітет України, головним завданням якого є захист економічної конкуренції та боротьба із зловживанням монопольним становищем в Україні.

Отже, дослідження особливостей функціонування Антимонопольного комітету України є актуальним питанням, ураховуючи сучасний стан розвитку конкурентних відносин в Україні.

Проблема державного захисту конкуренції та боротьби з монополіями висвітлена у працях великої кількості наукових фахівців, серед яких: Акімова Т. В., Клименко В. В., Малюк М. О., Шаститко А. Е. та ін.

Актуальним є дослідження особливостей правового становища та діяльності Антимонопольного комітету як державного органу з регулювання питань конкуренції та монополізму в Україні та визначенні місця даного державного органу регулюючого механізму для підприємств у здійсненні їх господарської діяльності.

У сучасній науковій юридичній літературі існує цілком обґрунтована думка, що правове становище – це складна, збірна та багатоаспектна категорія. Так, Н. І. Матузов визначає правове становище як статус того чи іншого суб'єкта в правовій

реальності, що відображається в його відносинах з суспільством і державою [5, с. 48].

Оскільки Н. І. Матузов визначає категорію правове становище через поняття статус, це є досить важливим визначити співвідношення категорій «правовий статус» та «правове становище». Застосовують для цього буквально тлумачення цих термінів. Слово «статус» у перекладі з латинської означає «стан справ, становище» [8].

Тому поняття правового становища та поняття правового статусу АМК (антимонопольного комітету) як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності розглядаються як тотожні.

Законодавець дає чітке визначення поняття Антимонопольний комітет України – він є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель [7, ст. 1]. Антимонопольний комітет України підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді

України. Антимонопольний комітет України щорічно подає Верховній Раді України звіт про свою діяльність [7, с. 2].

У широкому розумінні антимонопольний контроль можна охарактеризувати визначеннями із словника іншомовних слів: «Антимонопольний (анти і монопольний) – спрямований проти виняткового права (монополії) в якій-небудь галузі діяльності установи, фірми тощо» [4, с. 48]. Тобто заходи, спрямовані на протидію монополії. Категорія «монополія» (від грец. *monopolia* – один, єдиний продаю) визначається як «особливе становище когонебудь, яке надає переваги проти інших; виняткове право на виробництво, торгівлю тощо, що належить одній особі, групі осіб, державі» [4, с. 48].

Отже, виходячи з представлених тлумачень, можна визначити, що це обмежувальні заходи щодо підвищення концентрації капіталу через різних суб'єктів у виробництві, торгівлі тощо.

Контроль (від франц. controle) – це «перевірка, спостереження для встановлення відповідності чого-небудь певним вимогам», тобто характеризується певна функція, яка здатна визначити відповідність певним правилам, нормативу тощо. Крім того, у словнику розкривається контроль як «влада, можливість розпоряджатися чим-небудь, регулювати щось».

Правове становище Антимонопольного комітету України визначене Законом «Про Антимонопольний комітет України», а його діяльність щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання, розгляду заяв та справ про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про недобросовісну конкуренцію регламентується законами «Про захист економічної конкуренції» та «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Зважаючи на вищевказане, Антимонопольний комітет України як суб'єкт адміністративно-господарської відповідальності та орган регулювання конкурентних відносин відіграє важливу роль у становленні конкурентної політики України. АМКУ є спеціальним державним органом, основним завданням якого є реалізація цієї державної конкурентної політики. Сьогодні взаємовідносини АМКУ з суб'єктами господарювання, з правоохоронними органами відіграють визначальну роль у реалізації конкурентних відносин, оскільки саме на основі розробки відповідних механізмів застосування законодавства про захист конкуренції, АМКУ здійснює захист і відновлення порушених прав учасників ринку та споживачів, запобігає подальшим порушенням, пов'язаним з обмеженням конкуренції, шляхом застосування та поєднання своїх функцій, зокрема контролюючої та каральної, а також застосуванням адміністративно-господарських санкцій у разі порушення законодавства про захист економічної конкуренції та антимонопольного законодавства.

Література

1. Адміністративно-правовий статус Антимонопольного комітету : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / О. В. Пономарьов. – 2010. 23 с.
2. Апаров А. М. Особливості правового становища антимонопольного комітету України як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dilegal.ua/osoblivosti-pravovogo-standovichha-antimonopolnogo-komitetu-yak-subyekt-administrativno-gospodarsko%D1%97-vidpovidalnosti>
3. Бакалінська О. О. Конкурентне право : навч. посіб. / О. О. Бакалінська. – Київ : КНТЕУ, 2009. – 379 с.
4. Малюк М.О. Актуальні проблеми діяльності Антимонопольного комітету України / М.О. Малюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»; гол. ред. Ю.М. Бисага. – Ужгород : Гельветика, 2015. – Вип. 33. – Т. 2. – С. 47–53.
5. Матузов Н. І. Правова система, і особистість / Н. І. Матузов. – Саратов, 1987., 293 с.
6. Правове становище Антимонопольного комітету. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1265011242863/pravo/pravove_stanovische_antimonopolnogo_komitetu
7. Про Антимонопольний комітет України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472.
8. Словарь Латинского языка. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.latin.slovaronline.com/S/ST/7158-STATUS>.